

Duino Aurisina – Devin Nabrežina

Pohřebiště padlých vojáků z rakousko-uherské armády bylo vybudováno v letech 1915 – 1918 pro ty, kteří bojovali na Soči (fronta od Terstského zálivu po Log pod Mangortom). Vlastní pohřebiště leží v dolině, které se říká Šišček. Okolní podobné doliny jsou využívány jako vinice.

Nabrežinské pohřebiště je největší v tomto regionu, pochováno je zde 1934 vojáků. Současně je jedním z mála, které nebylo z jižní fronty přestěhováno, takže těla padlých zůstala na místě, kde byla původně pochována. Ostatní pohřebiště byla později přemístěna na hromadné úložiště (spíše kostnice) ve Redipuglii/Sredpolju. Kromě rakouských a maďarských vojáků jsou zde pochována těla příslušníků dalších národů, které tehdy pod Rakousko-Uhersko patřily a tudíž za ně bojovaly, ačkoli měly své cíle. Pohřbena jsou tu i těla spojenců a protivníků. Místo posledního spočinutí zde našlo celkem 12 národů Češi, Poláci, Němci, Ukrajinci, Slováci, Chorvati, Srbové, Bosenci, Rumuni i Italové. Většina padlých byla ve věku od 19 do 27 let, ačkoli povinnost rukovat se týkala všech od 18 do 50 let, později do 55 s výjimkou horníků a mužů ve strategicky důležitém zaměstnání.

Hroby dvou výjimečně tří padlých jsou osazené betonovými kříži se jmenovkou, ale bez místa a národnosti. Velmi častý je ale nápis: Bezejmenný voják. Jména jsou často zkomolena nebo germanizována. Lze mezi nimi identifikovat hrob Antonína Mudry, čeledína, ze Třtice nebo hrob Adolfa Šípka z Kalivod. Patrně ke zkomolení došlo u jména Rudolfa Frolíka, který je zde označen jako Venzel Frolih nebo Rudolf Frolicek. Podle třtické kroniky (zápis pana učitele Pucholta) má být na tomto hřbitově pochován stejně jako Karel Hejda, sotva osmnáctiletý syn rolníka čp. 8. Jeho jméno se však na štítcích nevyskytuje a patří tedy pravděpodobně k těm bezejmenným.

Péči o pohřebiště převzal rakouský Černý kříž, konkrétně hasičský sbor a italská Komise pro válečné oběti s centrem v Redipuglii/Sredpolju.

Pohřebiště padlých v první světové válce v Aurisině/Nabrežině je dnes součástí naučné stezky s 11 zastávkami, která byla místními vybudována jako součást poznávání nejbližšího okolí.

Dvojazyčné (italsko-slovinšské) pojmenování místa souvisí s jeho historií. Původně byla obec součástí Slovinska, po válce připadla Itálii. Místní jsou z obou zemí, často mluví oběma jazyky a místní úřady i střední zdravotní škola používají také oba jazyky (minimálně v označení).